

ФОЛКЛОР И ЛИЧНО ТВОРЧЕСТВО НА РОМИТЕ

Струва ни се, че рязката позиция на Васил Чапразов, председател на Обединения ромски съюз, не е напълно аргументирана /1/. Защото, както той сам признава, терминът ром се приема като официален на Първия световен конгрес през 1971 г., като се отхвърлят термините за „циганини“ били дотогава в обръщение. Но хората, говорещи за циганите, или така наречените от В. Чапразов „циганолози“ не са еманация на Хитлер, както той иска да обобщи. И много закони, издания и др. са свързани с циганите /сега роми/, и са съществували преди Хитлер да дойде на власт.

Така например в прегледа на периодичния печат на малцинствата в България (1878 - 1997), отпечатан през 1998 г., се коментира, че са включени изследвания, посветени на ...“турците, циганите, арменците и евреите в България“ /2/.

Малина Томова, пак там, говори за един избирателен закон през 1901 г., който лишава „циганите-нехристияни“ от избирателни права /3/.

През 1933 г. се появява първият печатен орган на циганите в България - в-к „Тербие“ („Възпитание“). Според Демир Алиев, това е „Вестникът на циганите - мохамедани в България“ /4/.

Приемаме известните „за“ и „против“ старата терминология, както и правото на всяка личност за самоопределение в обществото. Приемаме и желанието на най-изявените представители на ромското малцинство да бъдат роми, а не цигани, както и голямото колебание на една част от тях, отбелязано в поведението или творчеството им.

Заглавието на настоящото проучване също е свързано с тази основна идея. Отпечатването на приказки за ромите изненадва приятно и дава основание да се насочи интересът към тази проява на една общност, която би могла да даде ключа за различни нагласи (психологически и др.) у ромите. Излизането на книгата през 1996 г. очевидно, а и същевременно, е един израз на нарасталия интерес към ромите в Европа, към културното им пробуждане и към търсене на нов път за тяхното човешко развитие.

За най-голямо съжаление, обаче, съставителят и разказвачите /5/ не са отбелязали зад всяка приказка мястото, където е записана или по-точно от къде е разказвачът, за да може по-нататък да се